

వీలాశివరామ్

“ప్రదేశాన్ని వెదవకి ఇంత బొత్తిగా లొక్కం తెలిదేం అర్థం? రేపు ఈ దొర్నాగ్యపు ప్రపంచంలో ఎట్లా బతుకుతాడో ఏమో” అంటూ తల పట్టుకుంది తల్లి.

‘ఏవిటేవీటి: ఏవయిందే?’ అన్నాడు తండ్రి అంగారుగా.

తొమ్మిదేళ్ళ నానిగాడు బిక్క-మొహం వేసు కుని అమ్మని, నన్నని చూస్తూ నిలబడ్డాడు.

‘హయ్యోరాత? ఏవదుగుతారు చెప్పండి: నలుగుర్లో నా పరువు తీసేకాడనుకోండి: దిక్కు మాలిన వెధవ: అసలేవయిందంటే, మనం ఎన్నాళ్ళనింవో రెండు పూల తొట్టెలు కొనాలనుకుంటున్నామా?’ అంటూ అగింది తల్లి.

‘అవును: అనుకుంటున్నాం. అయితే?’ అన్నాడు తండ్రి సందేహంగా.

‘పాపిష్టి వెదవ పరువు కాస్తా తీసి పారేశాడండి’ అంది మళ్ళా తల్లి.

‘పరువు పోయిన సంగతి చెప్పావుగా: ఎట్లా పోయిందో చెప్పు’ అన్నాడు తండ్రి.

‘అసలా వెదవని ముందర రెండు వాయిచండి’ అంది తల్లి గుర్రుగా.

‘చెప్పు. చెప్పాక వాయిస్తా’ అన్నాడు తండ్రి భగోసాగా.

‘పూల తొట్టెలు కొనాలనుకుంటున్నామా లేదా?’ అంది తల్లి.

‘అవును’

‘సాయంత్రం ఓ కుర్ర వెదవ ‘పూల తొట్టిలో’ అంటూ కేకపెడుతూ వచ్చాడండి. ‘ఎట్టారా అబ్బీ?’ అన్నా. అర్థమాపాయమ్మా అన్నాడు. వాడి దుంప తెగ. కరువంతా వాడి దగ్గరే మండి పోతోంది. ఓ సంగతి ఒప్పుకోవాలిందేనండోయ్: తొట్టెలు మాత్రం దిట్టంగా, కుదుమట్టంగా వున్నాయనుకోండి: ఆ ఏం చెప్పాను?’ అంది తల్లి.

‘అర్థమాపాయన్నాడు’ అన్నాడు తండ్రి.

‘అన్నాడా: సరి నేనేమో పావలాకివ్వరా వెదవాయి: అన్నా, వింటున్నారా?’ అంది తల్లి.

‘చెప్పు, చెప్పు’ అన్నాడు తండ్రి.

‘ఆ సకాన, ఆ వెదవాయి వేరెడంత లేడు: ఎట్లా నవ్వాడనుకున్నారు. అసలు ఇంతింత వెదవలకి అంతంత తెలివితేటలు ఎలా వస్తాయో ఆశ్చర్యంగా వుంటుందనుకోండి. ఎందుకూ మన వెదవలా వున్నారు. ఓ లొక్కమా పాదా: వాయినాలు చెల్లించటానికి తప్ప’ అంటూ రుసరుసలాడింది తల్లి.

‘సరే సరే తరవాత?’ అన్నాడు తండ్రి.

‘సరే పోనీ ముప్పై పైసలకివ్వమన్నా. ఉహా సనేమిరా ఇవ్వనుగాక ఇవ్వనన్నాడు. మొండి వెదవ. సరే ఎంతకిస్తావో చెప్పేడవ మన్నా: అర్థమాపాయికి పైసా తగ్గనన్నాడు. అసలు ఇంతంత పిల్లలకి అంతంత....’ అంది తల్లి.

‘సరే, సరే, తరవాత?’ అన్నాడు తండ్రి.

‘ఆ ఎంతవరకు వచ్చాం?’

‘పైసా తగ్గనన్నాడు’ అన్నాడు తండ్రి.

‘అన్నాడా: పోనీ నలభై పైసలకివ్వరా వెదవ కానా అన్నా, ‘ఉహా’ అన్నాడు. పోనీ

'బదు పైసలయినా తగ్గించరా తండ్రి అన్నా.
'సనేమిరా' అన్నాడు. వింటున్నారా? అంది తల్లి.

'ఊఊ' అన్నాడు తండ్రి నవ్వు దాచుకుంటూ.

'మీరేం నవ్వక్కర్లేదు. రోజులట్టా మంది
పోతున్నాయి' అంది కోపంగా తల్లి.

'సరే సరే' అన్నాడు గాభరాగా తండ్రి.

'సరే వెదవయ్యా రోజులు మీవి కాసీ మావి
కాదులే అనుకుని రెండు తొట్రెలు ఎంపిక చేసి
పెట్టానా; అలమారంతా వెదికినా రూపాయి
దొరికి చావదే! రూపాయి నోట్లన్నీ పట్టుకుపోయి
ఎం చేస్తున్నారండీ?' అంది ప్రవాహాన్ని తర్త
మీదకి మళ్ళిస్తూ.

'సరే సరే, తరవాత:' అన్నాడు ప్రమాదాన్ని
పసికట్టిన తండ్రి గాభరాగా.

'ఇంకా తరవాతేమిటి నా తలకాయ! చివరికి
అలమారంతా గాలించగా రెండు రూపాయల
నోట్లొకటి బట్టలడుగున దొరికింది. సరే ఏదో
ఒహటి అనుకుని వాడికిద్దునుగదా! 'చిల్లర
లేదమ్మా మీరే బోజీ బేరం' అన్నాడా కుర్ర
కుంక. చూశారా?' అంది తల్లి విద్వారంగా.

'చూస్తున్నా, చూస్తున్నా' అన్నాడు తండ్రి.

'సరే అట్టా పోయిరారా అబ్బాయి. మరో
రెండు అమ్ముకునిరా. వచ్చి నీ డబ్బులు నువ్వు
పట్టుకుపోరా అన్నా. సరేనంటూ రెండు తొట్రెలు
దిగవిడిచిపోయాడు. అప్పుడేవయిందనుకున్నాను?
అంటూ కోపంగా నానిగాడి వైపు చూసింది తల్లి.
నానిగాడు తప్పు చేసినట్టుగా చటుక్కున
తలొంచుకున్నాడు.

'ఏవయింది' అన్నాడు తండ్రి సందేహంగా.

'అ ఎవీ కారేదండీ! పెరట్లో పెడదాం గదా
అని ఎత్తబోతుంటే చెయిజారి ఓ పూలతొట్టె
కాస్తా కిందపడి ఓ వాసి బీటిచ్చిందండి నిజం

చెప్తున్నాగదా!' అంది తల్లి సత్య హరిశ్చంద్రుడి
సహోదరిలా.

'ఊఊ అయితే?' అన్నాడు తండ్రి.

'ప్రాణం వుసూరుమందనుకోండి. ఇంకా
ఆ కుర్ర కుంకకి డబ్బున్నా ఇవ్వలేదు. హయ్యో
రామ! తొట్రె కాస్తా బీటిచ్చిపోయిందే అని
ప్రాణం వుసూరుమందనుకోండి' అంటూ ఉసూరు
మంది తల్లి.

'సరే, సరే' అన్నాడు తండ్రి.

'ఏం చెయ్యడవా అని అట్టా కూర్చుండ
గానే, ఓ గంటన్నా గడవకుండానే ఆ కుర్ర
కుంక పరుగెత్తుకొచ్చాడు పైసలకోసరం.'

'ఇదేవిట్రా అబ్బీ బీటిచ్చింది అంటకట్టావు?
అంటూ కాస్త గట్టిగా దబాయించాననుకోండి!
అవశాన ఈ వెదవ—అదే మీ ఈ నుపుక్తుడు—
గుద్దెట్టుకుని చూస్తూ నుంచున్నవాడు నుంచోక
'అమ్మా, నీ చేతిలోంచి జారినప్పుడేగడే పగి
లింది? అంటాడుటండీ ఆ కుర్రకుంక ముందు?'
అంది తల్లి కుతకుతలాడిపోతూ.

'ఇంత లోక్యం తెలిదేమండీ వెదవకి
అంటూ తల బాదుకుంది తల్లి.

'ఆ సూరమ్మా, సుబ్బమ్మా, పంకజాక్షి
అక్కడే వున్నాను గదా? ఎవనుకుని వుంటారు
చెప్పండి' అంది తల్లి క్రోధంగా.

'అదీ సంగతి!' అంటూ నవ్వబోయి మానే
శాడు తండ్రి.

నానిగాడు ఆకగా తండ్రి వైపు చూశాడు.
తండ్రి ఓసారి ఇబ్బందిగా తల్లి వైపు చూసి
మొహం తిప్పకున్నాడు.

'మరి అబద్ధం ఆడకూడదని నువ్వే చెప్పా
వుగా?' అన్నాడు నానిగాడు నంగి నంగిగా.

తండ్రి మొహం చాటంతయింది. తల్లి మొహం
ఇనప్పెనంలాగా వేదెక్కింది.

'అబద్ధమేవిట్రా అడ్డగాడిదా! నువ్వా సమ
యంలో నోరుమూసుకు వూసుకోవటమే లోక్యంరా
వెరి నాగన్నా! ఇప్పటికయినా తెలుసుకుని
ఎదు, మహా సత్య హరిశ్చంద్రుడు వూడిపడ్డాడు'
అంటూ విరుచుకుపడింది తల్లి.

నానిగాడు తండ్రి వైపు చూశాడు. తండ్రి తప్పు
చేసినట్టుగా తలొంచుకున్నాడు నిస్సహాయంగా.

'అట్టా కూచుంటారేమండీ పోతపోసిన కంచు
చెంబులాగా! వాడికి, అదే మీ వంశోద్ధారకుడికి
కాస్తంత లోక్యం నేర్పండి. రేప్పొద్దున అడుక్కు
తినడానికి కూడా పనికిరారు ఇలాటి వెదవలు.
సరే అనరేం?' అంది తల్లి రుసరుసలాడుతూ.

'సరే, సరే....' అన్నాడు తండ్రి.

తల్లి తండ్రి సినిమా ప్రోగ్రాం పెట్టుకున్నారు.
తండ్రి ముందరేపోయి వీడి మలుపు దగ్గర
ఎదురు చూస్తున్నాడు తల్లికోసరం. తల్లి పని
దానికి పిల్లలిద్దరినీ అప్పగించి, నానిగాడిని పక్కకి
పిలిచింది.

'ఒరేయీ నానీ! వచ్చేటప్పుడు, నీకేమో
చాకలెట్టు తెస్తాగానీ బుజ్జిగాడికి మాత్రం మేం
సినిమాకి వెళ్ళామని చెప్పబోకు. నేను నాన్న
కలిసి వెళ్ళటం చూస్తే వెదవ ఎదుపు మొదలెడ
తాడు. తెలిసిందా. తమ్ముడిని ఏడిపించబోకు.
నా కన్న నాని' అంటూ నానిగాడి తల ముద్దు
పెట్టుకుంది తల్లి ప్రేమగా.

నానిగాడు బుద్ధిగా తలూపాడు. తల్లి బుజ్జిగాడి
దగ్గరకొచ్చి రెండు చేతుల్తోనూ కడుపు పట్టుకుని
బాధ నటిస్తూ 'అమ్మో, బుజ్జీ, అమ్మో కడుపు
నొప్పిరా' అంటూ బాధపడింది. 'మందేసుకో'

లోక్యం
ఒకామె నగలతో నిద్రపోతూ వుంటే దొంగ కనిపెట్టి, నగల మీద చెయ్యివేశాడు. ఆమెకు మెలకువ వచ్చింది. దొంగను
చూపింది. కాని నిభాయించుకుని లోక్యంగా మాట్లాడి, దొంగను పంపించెయ్యాలనుకుంది. "చూడు నాయనా దొంగ—
నువ్వు మొత్తం తీసుకెళ్ళిపో నాకేం అభ్యంతరం లేదు. ఎంచేతంటే అవన్నీ రోట్లగోట్లవి" అన్నది — నిర్లక్ష్యంగా.
దొంగ ఇంకా తెలివైనవాడు. "అలాగా! నేను రోట్లగోట్ల నగల దొంగని. సరైన చోటుకే వచ్చానన్నమాట" అని
మొత్తం వొలుచుకున్నాడు.

వారిరా : దాక్తురు దగ్గరికి పోదామా : వస్తావా :
అంది తల్లి మరింత నటిస్తూ.

బుజ్జిగాడు బిక్కమొహం వేసి తల్లి వైపు
చూశాడు. రానంటూ తలూపి నానిగాడి వెనకాల
నక్కాడు. 'ఉహూ దా త్తరు, బయం' అంటూ.

'అయితే నేపోయి మందు తెచ్చుకోనా
అంది : ' తల్లి. వాడు సందేహంగా తలూపాడు.
తల్లి మరోసారి జాగ్రత్తలు చెప్పి వీధి మొదట్లో
తండ్రిని కలుసుకుంది.

*

తల్లి, తండ్రి చెట్టావట్టారేసుకుని నినిమా నుంచి
తిరిగొచ్చారు. నానిగాడు మంచంమీద నుంచి
దూకి, పరుగుపెడుతూ తల్లికి ఎదురొచ్చాడు.
తల్లి వాడి తల ముద్దు పెట్టుకుని, 'దాక్టర్లవ'
వాడి చేతికిచ్చింది.

నానిగాడు సంతోషంగా తల్లిని చుట్టుకుని
'అమ్మోవ్. నేనూ లౌక్యం నేర్చుకున్నానే!
అన్నాడు సంబరంగా.

తండ్రి వింతగా, తల్లి ఆశ్చర్యంగా చూశారు.

'మరేమో సువ్యేక్యక విలక తాతయ్యొచ్చా
దేవ : ' అన్నాడు నానిగాడు.

'ఎవరూ : మా బాబాయా : మరి వెళ్ళి
పోయాడేం : ఏం చెప్పాడు? ' అంది తల్లి ఆశ్రంగా.

'మరేమో నేను బుజ్జిగాడు కూర్చుని ఆడు
కుంటున్నాం. అప్పుడేమో విలక తాతయ్య సంచీ
పుచ్చుకుని రోవలికొచ్చాడు. ఒరేయ్ అబ్బీ,
మీ ఆమ్మేదిరా : అన్నాడే.' అన్నాడు నానిగాడు.

'తరవాత : ' అంది తల్లి.

'మరేమో బుజ్జిగాడేమో అక్కడే వున్నాడుగా.
నన్న సువ్య కలిసి నినిమాకి వెళ్ళిన సంగతి
వాడికి చెప్పొద్దన్నావుగా' అన్నాడు నానిగాడు
లాపాయింటు వెతికి పట్టుకున్న ప్లీడర్లా ధీమాగా.

'అయితే : ' అంది తల్లి గాఢంగా.

'మా అమ్మ నినిమాకి వెళ్ళింది అన్నానే.
బుజ్జిగాడు ఏడుపు మొహం పెట్టాడే. 'ఎవరితో
వెళ్ళిందిరా : అన్నాడే విలక తాతయ్య. మరి
సువ్యేమో, నన్న సువ్య కలిసి వెళ్ళిన సంగతి
బుజ్జిగాడికి చెప్పొద్దన్నావుగా.' అన్నాడు
నానిగాడు మళ్ళీ-

'అయితే : ' అంది తల్లి అయోమయంగా.

'అదే సమయంలో రోడ్డుమ్మట పక్కంటి
మావయ్యగారు వెడుతున్నారే. మరేమో నాకేమో
గొప్ప ఐడియా వచ్చిందే. అందుకని 'పక్కంటి

నిమ్మవండు మనకు చాలా
తేలికగా లభ్యమయ్యే
వాటిలో ఒకటి. మన
దేశాలోగ్యానికే
కాకుండా, అందానికి
కూడా నిమ్మవండును
ఉపయోగించి చాలా

లాభాలు పొందవచ్చు. ఎలా అంటే :

రోజూ ప్రాధున్నే వరగడుపున - ఒక టంబ్లరు
గోరు వెచ్చని నీళ్ళలో - సగం నిమ్మవండును
పిండి - ఆ రసం తాగితే ఒళ్ళు నన్నగా - వాజాగ్గా
వుంటుంది. రోజంతా ఉల్లాసకరంగా వుండడానికి
కూడా ఈ నిమ్మరసం బాగా చోహదం చేస్తుంది.

నిమ్మరసంలో ఒక టీ స్పూన్ తనె కూడా కలిపి
తాగితే గొంతు గ్రావ్యంగా వుంటుంది.

నిమ్మరసం మలబద్ధాన్ని పోగొట్టి, శీర్షశక్తిని
కలిగిస్తుంది. క్రీడాకారులు ఆటల్లో బాగా అలిసిపోయి
నప్పుడు - ఇల్లాలు, వంటింటి పనులలో సకమతమై
పోయినప్పుడు ఒక నిమ్మబద్ద చప్పరిస్తే చాలు -
మళ్ళీ కొత్త ఉత్సాహం ఏర్పడుతుంది. నిమ్మ
పులుపు వండకు తగిలితే - చిగుళ్ళు దృఢంగా
వుంటాయి. ఇందులో 'సి' విటమిను ఉండడంవల్ల
గోళ్ళు, శిరోజాలు పెరగడానికి సహాయపడుతుంది.

మావయ్యగారితో నినిమాకి వెళ్ళింది మా అమ్మ
అని చెప్పానే విలక తాతయ్యతో' అన్నాడు
నానిగాడు సంతోషంగా.

'ఏవీటి : ' అంది తల్లి తల్లడిల్లిపోతూ.

'అప్పుడేమో విలక తాతయ్యేమో మీ నాన్నే
వయ్యాడా : అన్నాడే కోపంగా. నాకు తెలియ
దన్నానే. అప్పుడేమో విలక తాతయ్య....'

'ఊ : ఏమన్నాడు : ' అంది తల్లి నీరసంగా.

గోరుచుట్టు వచ్చిన వేలికి నిమ్మవండు రంగ్రంచేసి
తగిలిస్తే - మంచిది. నిమ్మకాయరసం పిండివేసిన
తొక్కలు కూడా ఉపయోగకరమైనవే. ఈ తొక్కల్ని
ఎండబెట్టి కాల్చి పొడిచేసి - ఆ పొడితో రోజూ
దంతదావనం చేస్తే పళ్ళు గట్టి పడతాయి. మరో
ఉపయోగం ఏమిటంటే - ఈ మెత్తని నిమ్మ పొడిలో
సీకాయి పొడి కూడా కలిపి - తల రుద్దుకోవచ్చు.
నూవె జిడ్డు వదిలించి, శిరోజాలు నిగనిగలాడేలా
చేస్తుంది.

నిమ్మరసంలో 'ఆస్కార్బిక్ ఏసిడ్' వుండడం
వల్ల ఈ రసాన్ని ఉపయోగించి పుళ్ళు, కత్తి
కోతలు - వయం చేయవచ్చును. చాలామంది నిమ్మ
రసం పుచ్చుకుంటే జలుబు చేస్తుంది అనుకుంటారు.
నిజానికి నిమ్మవండు వల్ల జలుబును నివారించవచ్చు.

తలంటి ప్సానం చేసేటప్పుడు - శిరోజాలు రుద్దు
కునే నీళ్ళలో కొంచెం నిమ్మరసం వేసుకుంటే -
తల వెంట్రుకలు నల్లగా ఆకర్షణీయంగా వుంటాయి.
అలాగే నిమ్మరసం కలిపిన నీళ్ళతో మొహం కడు
క్కుంటే - మొహం కాంతివంతంగా వుంటుంది.

నిమ్మవండు కోసిన తర్వాత - ఆ బద్దలను కాలి
మడమల మీద, మోకాళ్ళ కణుపుల మీద అప్పు
డప్పుడు గట్టిగా రుద్దుతూ వుంటే ఆ బాగాలు ఎప్పుడూ
మృదువుగా వుంటాయి.

'అన్నాడు గదా : ' వెళ్ళిందీ : నాకు తెలుసు.
అది జగజ్జంత్రి. కళ్ళు మూసి రాజ్యాలేలుతుందని
నా తెప్పదో తెలుసు. చీ, చీ' అంటూ సంచీ
పుచ్చుకుని రేచ్చక్కాపోయాడే విలక తాతయ్య
అన్నాడు నానిగాడు సంబరంగా.

'అమ్మా, నాకు లౌక్యంగా మాట్లాడడం
వచ్చేసింది గదే' అంటూ తల్లి మొహంలోకి
చూసిన నానిగాడు పరుగెత్తి, పకపక నవ్వుతున్న
తండ్రి వెనకాల దాక్కున్నాడు భయంగా. □

నవ్వే ప్రాణం

'ఎవరెడి' నుండి
నవ్వే ప్రాణం
వేచియుండండి
ప్రత్యేక రామి కొనుగోలు
ఎవరెడి
లిక్ ప్రూఫ్
1055 ట్రాన్సిస్టర్ బ్యాటరీలకై
వారితో ఆగస్టు 15
ప్రతికై వేచి యుండండి.